

Hvordan låter egentlig musikk på kino?

I BOKS: Ennio Morricone og Quentin Tarantino etter opptakene av filmmusikken til «The Hateful Eight» i Abbey Road Studios. FOTO: KEVIN MAZUR/UNIVERSAL

Øye for øye, tann for tann

Det finnes en drøm om filmmusikk så sterk at den skaper bildene selv. Det er ikke mange filmkomponister som er i nærheten av det idealet, og det er kanskje få ganger i forhold til filmen selv at det kan være et ideal.

Og likevel. Tenk på Sergio Leones «The Good, the Bad, and the Ugly», endeløse, amerikanske ørkenlandskap i *widescreen*, en fåmælt Clint Eastwood, ofte i *close-ups* – og så Ennio Morricones karakteristiske musikk. Der er vi tett på en slik drøm, ikke bare på grunn av selve musikken, men fordi Leone gir den plass slik at den kan fylle lerretet og innta rommet.

NÅ RIR MORRICONE IGJEN, denne gang sammen med Tarantino, som har vært en nær samarbeidspartner de siste åra. Filmen er «The Hateful Eight», westernet det også, som hadde norsk premiere sist helg.

Det er en film det er mye å si om, og svært mye har allerede vært sagt av cineaster i fleng. Det er noe utgrunnet ved Tarantinos grep om det filmatiske, som males ut med finstilte penselsstrøk og påtrengende atmosfære, slik at du er hjelpeløst fortapt når filmen, gang på gang eksploderer i voldsscener så malerisk nærgående og brutale at vi overfaller av dem, helt forsvarsløse.

Det er et epos hvor mantraet uhemmet lyder: øye for øye og tann for tann.

HVORDAN kommer Morricone ut i et slikt landskap. Han kommer nesten ikke ut i det hele tatt, bildene blir for sterke.

Selv har jeg sittet med CD-en fra Decca etter å ha sett filmen, og ble litt forbløffet over hvor lite jeg egentlig hadde fått med meg, musikkalsk, idet jeg gikk ut av kino-salen.

Soundtracket er godt produsert, jeg hadde nær sagt: selvfølgelig. Og musikken veksler mellom låter som inngår i selve filmplottet og så følgemusikken, der Morricone har lite igjen av det umiskjennelige melodiose,

Ennio Morricone

«The Hateful Eight».
Soundtrack.

Filmmusikk holdt i bakgrunnen

Kåre Nordstoga, orgel

J.S. Bach:
Sonatas

Orgelmester i aksjon

Leif Ove Andsnes, Mahler Chamber Orchestra

Concerto – A Beethoven
Journey

En juvel i enhver samling

men til gjengjeld henter inn mer av den ekspresjonistiske tonepaletten, som har blitt så gangbar blant filmmusikkkomponister.

Men det er ikke en CD som frister til mange gjenhør.

KÅRE NORDSTOGA fortsetter ufortrødent sin grandiose portrettering av J.S. Bach som orgelkomponist. Denne gang er det Triosonataene som står i sentrum på dobbelt.-CD-en på Lawo. De er innspilt på Arp Schnitger-orgel i St. Jacobi-kirken i Hamburg, og låter praktfullt. Dette er tradisjonelt svenneslykker for kommende orgelmestere. I denne utgaven er det den ubestridte orgelmesteren Kåre Nordstoga selv som fyller rommet og sinnene.

OG SÅ, helt til slutt: I disse dager foreligger Leif Ove Andsnes' og Mahler Chamber Orchestras «Beethoven Journey» på DVD, på regissør Phil Grabskys egen label, Seventh Art. Den er en juvel i enhver samling.

STÅLE WIKSHÅLAND

swi@dagbladet.no

KLASSISK

DEBATT

D BIL

EN HYLLEST TIL BILEN

Bilen, som kritiseres over alt, gir frihet og muligheter.

D HOVEDINNLEGG

KARIN BREKKE

Pensjonist

BILEN HAR VÆRT en følgesvenn gjennom hele mitt voksne liv. Nå beskrives den bare som klima- og miljøversting. Det eneste positive politikere for tida kan knytte til bilen er mulighetene for å hente enda flere skatter og avgifter og øke de som alt finnes: Importavgift, veivgift, bompenger, drivstoffavgift, formueskatteobjekt. Og mer og fler skal det bli. I tillegg skal vi være flau og ha dårlig samvittighet for at vi i det hele tatt har en bil og ikke tar kollektivt eller helst sykler – i dette landet der vi faktisk bor flere steder enn i store byer og ikke har sommer mer enn noen få måneder i året!

GJENNOM ULIKE faser i livet har vi ansvar og forpliktelser som bilen gjør det mulig for oss å klare – vi er under utdanning, men holder kontakten med familie og venner. Vi jobber, ofte pendler vi, noen ganger fordi det blir politisk bestemt at jobben skal flyttes. Vi får barn som skal i barnehager og til skoler og som ofte skal med i butikken som kanskje ikke ligger rett borti gata, men flere kilometer unna. Vi får eldre foreldre som trenger hjelp. Hva er det som gjør at det sosiale limet holder, at familie- og vennebånd ikke ryker: Jo bilen.

SELV HAR JEG som alenemor takket være bilen i mange år kunnet ha med sønnen min til besøk hos familie i inn- og utland. Jeg kunne ta med både ham og venninnens barn til barnehagen i bilen i stedet for

to bussbytter med ofte trøtte småtinger seint og tidlig. Bilen gjorde det mulig å bygge og pusse opp mens han var liten, selv om byggevarebutikken ikke lå rett i nærheten. Bilen gjorde at jeg kunne jobbe, ta utdanning og handle på veien hjem, slik at det ble både tid til ordentlig middag og leksehjelp før sengetid. Når jeg fikk en telefon seint en mørk kveld: Kan du hente oss? Da var bilen tryggheten for meg og ungdommene på vennebesøk i en stor skolekrets med veier uten lys og fortau. Bilen har vært friheten til å kunne ha fine ferier, selv med lite penger. Både sommer og vinter ta turer ut til sjøen, til skog og mark, og reise på hytteturer med familie og venner, gamle som unge.

PENDLING hundrevis av kilometer ut fra Oslo, jobb- og feriereiser har gitt meg et perspektiv på at i Utkant-Norge er bilen limet som gjør at hverdagen rett og slett funker til alle årstider og i ulike livsfaser. Enten det er småbarnsmora i Gausdal, pensjonisten i øysamfunnene i vest og nord er det bilen som gjør at de kan bo akkurat der de gjør og der de vil. Hvordan kan det ha seg at politikere ikke ser det? Lever de et annet liv enn oss vanlige folk kanskje? Har du en høy inntekt så spiller ikke alle skattene og avgiftene på bilen så stor rolle, du betaler og kjører. Det er for dem som ikke tjener så mye at de betyr at du må la den invitasjonen til hyttetur være eller at du ikke kan besøke bestemor så ofte.

BILEN, som man snart ikke kan se en nyhetssending eller lese ei avis uten finne negativ omtale av, har for meg vært og er: Frihet og muligheter – til å være sosial med venner og familie fjern og nær, til å bli med på utflytting av arbeidsplassen og til å komme meg ut i naturen, alene og sammen med andre. Takk og pris for bilen!

«HVA ER DET SOM GJØR AT DET SOSIALE LIMET HOLDER, AT FAMILIE- OG VENNEBÅND IKKE RYKER: JO BILEN.»